

İnsanlar neden Ateist olurlar?

www.ateistlerecevap.org/2017/04/insanlar-neden-ateist-olurlar.html

ateistlerecevap

Nisan 21, 2017

Değerli kardeşimiz,

Hız. Âdem (as)'dan beri insanlar birbirlerine zıd iki ayrı yolda yürüye gelmişlerdir. Bunlardan birisi hak ve hidayet yolu, diğeri ise küfür ve dalâlet yoludur. Bütün güzellikler, hayırlar, saadetler birinci yolun; bütün çirkinlikler ve şerler ise ikinci yolun meyveleridir.

İnsandaki kalp, akıl ve vicdan onu birinci yola sevkederken, nefis, his ve hevâ da ikinci yola iterler. Bunun sonucu olarak insanın iç dünyası çalkantılara ve çarpışmalara sahne olur.

Bu iç harpler bir taraftan iman, salih amel ve istikameti, diğ taraftan küfür, isyan ve anarşiyi doğururlar.

Burada insanları aldatarak yanlış yollara sevk eden ve hakikati görmelerine perde olan sebebler üzerinde duracağız.

Bu sebeplerin başlıcaları şunlardır:

1. YÜZEYSEL BAKIŞ VE GAFLET

İnsanları hakikattan uzaklaştıran önemli bir sebep şu muhteşem kâinata ve onda cereyan eden harika olaylara gaflet ile, üstünkörü bir nazar ile bakmaktır.

Çölde, uzaktan bakıldığında serabın su zannedilmesi gibi, gerçekleşmesi mümkün olmayan bir hurafe de gaflet ile ve basit nazar ile hakikat zannedilir. Hem uzak mesafelerden bakıldığında bir yıldız mum kadar görüldüğü gibi, bir hakikat da uzaktan temaşa edildiğinde gereği gibi idrak edilemez. Rabbanî ve İlâhî hakikatlere karşı laubali kalmak ve lâkayd davranmak, hakikatleri perdeler ve sonunda insanı aldanışa götürür. Evet, insan gaflet ve yüzeysel bakmakla bu âlemi baştanbaşa kuşatan harika nizamı, mükemmel intizamı, gözler kamaştıran güzelliği göremez. Meselâ, bu kâinatın bir fabrika gibi kolay ve ahenkli idare edilmesine ve düzenine bakamaz. Hava ile bütün hayat sahiplerinin emzirilmesi, gece ve gündüzün ve mevsimlerin birbiri ardı sıra, hikmetle dizilmesi, bulutlardan yağmurun sağılması, güneşten ziyanın süzülmesi gibi harika icraatı

temâşâ edemez. Elementlerin bitkilerin imdadına hikmet ve rahmetle koşturulmasını, bitkilerin hayvanların yardımına gönderilmesini ve hayvanların da insanların ihtiyacına hizmet ettirilmesini ibret nazarıyla seyredemez.

Bütün tohum ve çekirdeklerden çeşit çeşit bitkilerin ve ağaçların maharetle yaratılmasını tefekkür edemez.

Her bir çiçek ve yaprağın, her bir çekirdek ve meyvenin birer sanat harikası olduğunu idrak edemez. Bütün hayvanların ayrı ayrı mahiyetlerini, birbirlerinden farklı hissiyatlarını, çeşit çeşit cihazatlarını, muntazam beslenmelerini, doğup ölmelerini düşünemez.

Ve sonuç olarak, bu âlemde tecelli eden sonsuz kudretin bir Kâdir'den, bütün varlıkları kuşatan ilmin bir Alîm'den, bütün varlıkların hikmetli ve faydalı şekillerinin bir Hakîm'den geldiğini kavrayamaz.

Binbir ismin tecelligâhı olan bu muhteşem kâinata yüzeysel olarak bakan bir insan, ondaki İlâhî hikmetleri sezemez, kavrayamaz. Cenâb-ı Hak'ın varlık ve birliğinden, azamet ve kudretinden, saltanat ve haşmetinden gaflet eder.

2. İNSANIN YARADILIŞINDAKİ GAYE VE SIRLARI DÜŞÜNMEMEK

Bir diğer aldanma sebebi de insanın, kendi yüksek mahiyetinden gaflet etmesi, nereden gelip, nereye gittiğini ve bu dünyadaki vazifesinin ne olduğunu düşünmemesidir.

Cenâb-ı Hak, insanı bu kâinat içinde en mümtaz bir mahiyette yaratmış, ona âlemdeki hikmetleri teftiş edebilecek bir akıl, iyi ile kötüyü, hak ile bâtılı ayırt edebilecek bir vicdan, bütün ilimlere ayna olabilecek bir istidad ihsan etmiştir. Ona bütün tatlar âlemini teftiş edebilecek bir dil, güzelliklerin bütün nevilerini temâşâ edebilen bir çift göz, her çeşit nağmeleri işiten kulak lütfetmiştir.

Hak Teâlâ, mümtaz olarak yarattığı bu insanı kendisine dost ve muhatab kılmış, gönderdiği semavî kitaplarla ona emir ve yasaklarını bildirmiş, saadet ve istikamet yollarını göstermiştir.

İnsan kendisine verilen bu ulvî cihazların kıymetini takdir edemezse, onları ihsan eden Rabbinden gaflet eder. O'nun bir mahlûku ve san'atı olduğunu ve her an O'nun terbiye ve gözetimi altında bulunduğunu ve O'nun nimetleriyle beslendiğini unuttur. O'na karşı yapması gereken vazifelerden yüz çevirir. Kendisini başıboş zanneder. Allah'ı tanımak için verilen bütün istidad ve kabiliyetini yerinde kullanmamakla vehimlere ve hurafelere kapılır; hem dünya hem de ahiret saadetini mahveder.

3. DÜNYANIN FANİ ZEVLERİNE AŞIRI BAĞLANMAK

Cenâb-ı Hak, bu dünyayı kudsî sıfatlarına ve esmâ-i hüsnâsına bir tecelligâh kılmış, ilmini, san'atını, maharetini ve hikmetini onda göstermiştir. Dünyayı, insanın ebedî hayatı için bir çiftlik, kabiliyetlerin gelişmesi için bir imtihan meydanı, İlâhî sanatların düşünülmesi için bir sergi salonu olarak yaratmıştır.

Dünyanın bu mahiyetinden gaflet eden insanlar, onun fanî ve aldatıcı yüzüne âşık olurlar. Ebedî hayat için verilen akıl ve kalblerini, istidad ve kabiliyetlerini onun geçici zevklerine sarfederler. Kendilerine verilen sonsuz nimetlerin, sadece nefislerinin tatmini için verildiği vehmine kapılırlar. Cenab-ı Allah'ın rızâsı yerine insanların teveccühüne itibar ederler.

Ahiret mükafatları yerine, dünyevî makamları arar, onlara talip olurlar. Aşırı zevk ve sarhoş edici eğlencelerle ile istikametli düşünme kabiliyetlerini zayi ederler. Gitgide bu hayat tarzlarını bir dâva haline getirirler. Uhrevî ve manevî mes'elelere önce lâkayd kalır, daha sonra bunlara cephe alma vaziyetine girerler. Sonunda, İlâhî ve Rabbanî hakikatlara karşı anlayışları kısırlaşır, muhakemeleri yüzeysel kalmaya başlar. Az bir dikkat ile muhal olduğu anlaşılacak bir vesveseyi, yahut bir hurafeyi muhakeme etmekten âciz kalırlar;

hakikatsiz vehimlere çabuk aldanırlar.

4. PEYGAMBERLERİN TEBLİĞ VE TALİM BUYURDUĞU HAKİKATLARDAN MÜSTAĞNİ KALMAK

Önemli bir aldanma sebebi de insanın İlâhî ve Rabbanî hakikatları anlamakta kendi fikir ve muhakemesini yeterli görüp, nübüvvet kapısını çalmamasıdır. Halbuki, Allahü Azîmüşşân'a ve O'nun sıfat ve isimlerine nasıl iman edileceği, O Zât-ı Akdes'in bu kâinatı niçin yarattığı, insanları bu âleme hangi gayeler için gönderdiği, onlara ne gibi vazifeler verdiği, bu âlemden sonra nasıl bir âleme gidileceği gibi hakikatlar, bu sınırlı akıl ile kavranamaz. Bunlar ancak vahyin aydınlığı altında görünebilir.

Allahü Teâlâ bu hakikatları bildirmek için peygamberler göndermiş ve kitaplar indirmiştir. Gezegenleri güneşin, elektronları çekirdeğin, arıları bir beyin, karıncaları bir emir'in etrafında toplayan Allah, insanların da nübüvvet merkezi etrafında toplanmalarını irâde etmiştir. Tâ ki, onların kalbleri, ruhları ve vicdanları, Peygamberlerin (Aleyhimüsselâm) eliyle terbiye edilsin ve kemâle ersinler.

Bilindiği gibi, insanların simaları gibi, fikir ve muhakemeleri, arzu ve hissiyatları da birbirinden farklı olduğundan aynı İlâhî ve Rabbanî hakikate farklı şekillerde nazar edebilirler. Birisinin doğru gördüğüne diğeri yanlış diyebilir; birinin hak bildiğini diğeri bâtil görebilir. Sonunda, insanlar sayısınca farklı görüş ve düşünceler, değişik değerlendirme ve hükümler ortaya çıkar.

Ulvî bir hayata aday, ebedî bir saadete aşık olan insan için bu noksan ve sınırlı akıl kâfi bir rehber olamaz. İnsan onunla belli bir noktaya kadar gidebilir. Hakikati bulması, dünyevî ve uhrevî saadete erişmesi ancak peygamberlere tâbi olması ile mümkündür. Bu hakikata binaen Cenâb-ı Hak insanlara peygamberler göndermiştir. Tâ ki, hak ile bâtili, doğru ile yanlış, hakikat ile hurafeyi ayırabilsinler.

Peygamberler (aleyhimüsselam), insanlara, Cenâb-ı Hakk'n varlığını ve birliğini bildirmişler, kendilerine tâbi olanları marifet tabakalarında yükseltmiş ve onları küfürden, şirkten ve bâtil inançlardan kurtarmışlardır. O nuranî zâtlar, Cenâb-ı Hakk'ın isim ve sıfatlarına en mükemmel âyna olmuşlar, O'nu hakkıyla sevip, ümmetlerine de sevdirmişlerdir. Kendilerine inananları ebedî saadete teşvik etmiş, İlâhî azaptan sakındırmışlardır.

Kâinatta tecelli eden İlâhî isimleri onlara okutturmuşlar ve âlemin nasıl seyir ve tefekkür edileceğini öğretmişlerdir. Kâinatın yaratılış sırrını bildirmişler, varlıkların nereden gelip, nereye gittiğini ve vazifelerinin ne olduğunu en güzel şekilde öğretmişlerdir. Kısacası, Allah'ın rızasını nasıl kazanacaklarını, İlâhî azaptan nasıl kurtulacaklarını bildirmişlerdir. Allahü Teâlâ, Peygamberleri (aleyhimüsselam) en ulvî bir fitratta yaratmış, onların akıl ve kalblerini bütün meleke ve hissiyatlarını en güzel bir şekilde bizzat terbiye etmiş ve o mümtaz zâtları insanlık âlemine birer yol gösterici ve muallim olarak göndermiştir. Bilhassa, Peygamberler Sultanı olan Peygamber Efendimizi (S.A.V.) en güzel ve mükemmel bir surette terbiye etmiş, ona bütün hakikatlerin güneşi olan Kur'ânı göndermiş, onun bütün hakikatlarına, en ince sırlarına vâkıf kılmış ve insanları en yüksek mertebeye çıkartacak bütün meziyetleri o Habib-i Edîb (asv)'inde toplamıştır. O'nu güzel ahlâkın bütün şubelerinde en ileri dereceye yükseltmiş, iman ve ubudiyette, kemâlat ve fazilette O'nu insanlık âlemine en mükemmel bir rehber olarak göndermiştir.

Her biri birer hidayet yıldızı olan sahabeler; İmam-ı A'zam, İmam-ı Şafiî, İmam-ı Malik ve İbn-i Hanbel gibi büyük müctehidler; Şâh-ı Geylânî, Şâh-ı Nakşibend, Rufaî ve Şazeli gibi kâmil mürşidler, Kur'ân-ı Azîmüşşân'm en ince sırlarına vâkıf olan Fahreddin-i Râzi, Taftazanî ve Seyyid-i Cürçânî gibi allâmeler; Muhyiddin-i Arabî, Mevlânâ, Şems-i Tebrizî

gibi mutasavvıflar hep o hidayet güneşinin marifet ve imanından feyz almışlardır. Asrımızda küfür ve inkârın toplumun manevî bünyesini tahrip etmesi, birçok şüphelerin, hurafe ve safsataların insan zihninde mecra bulması, bu hidayet güneşinin ders ve terbiyesinden, irşad ve feyzinden yeterli ölçüde istifade edilmemesinden dolayıdır. Hatta fen ve teknolojinin bu gün ulaştığı ileri seviyesine rağmen, fert ve toplum hayatında huzuru temin edememesi, toplum hayatından sevgi, şefkat, merhamet ve adalet gibi ulvî esasların çekilip, yerini zulme, tecavüze ve anarşiye terk etmesi ve hiçbir felsefî doktrinin cemiyetin bu yaralarını teşhis ve tedavi edecek güce sahip olamaması, hatta bazı doktrinlerin bizzat zulüm ve tecavüze sebep olması, hep nübüvvet mektebinin kapısını çalmamaktan kaynaklanmaktadır.

5. MATERYALİST PROPAGANDA VE TELKİNLERİN TESİRİNDE KALMAK

İnsan, dışarıdan gelen uyarılara daima açıktır. Bu haliyle boş bir kabı andırır. İçi doğru fikir ve hakikatlerle dolmazsa, onların yerini yanlış ideolojiler, hurafe ve safsatalar alır. Bugün gençliği sarsan ruhî bunalımların, fikrî ızdırapların asıl sebebi budur. Bu manevî ızdıraplardan kurtulmalarının tek yolu, akıl, kalb ve vicdanlarını, Kur'an'ın getirdiği ulvî hakikatlerle doyurmak iken, bir kısım gençler, ilim ve fikir yerine, aldatıcı sloganlara, sihirli reçetelere (!) daha çok meylederler. Manevî boşluklarını böylece doldurup huzura kavuşacaklarını zannederler.

Materyalistler onların bu halinden istifade ederek onları "adalet", "eşitlik" gibi hayalî slogan ve propagandalarla aldatır, kendilerine çekerler. Onları sempatizanları haline getirdikten sonra sosyol problemlerin çözümü için ileri sürdükleri hayalî reçeteler yanında yer yer bu gençlerin kafalarına maneviyâtı sarsıcı şüpheler de atarlar. Belli bir noktadan sonra, sürekli ve yoğun telkinlerle o zavallı gençlerin beyinlerini yıkaya yıkaya sonunda onları materyalist ve ateist düşünce dışında hiçbir hakikati kabul edemeyecek hale sokarlar. Artık bu gençler mantık ve muhakemelerini kaybederek tamamen robotlaşırlar. Basit bir hanenin dahi ustasız olamayacağı bir hakikat iken, şu muhteşem kâinat sarayını sahipsiz kabul ederler. Bir harfin kâtipsiz olması muhal olduğu halde, her harfinde sonsuz hikmetler bulunan şu kâinat kitabını kâtipsiz telâkki ederler.

Hem bütün bitkileri, hayvanları ve insanları hayatsız, şuursuz ve iradesiz tabiatın yaptığına, yahut bunların kendi kendine meydana geldiğine inanırlar. Kendilerini gayesiz, vazifesiz, başıboş ve sahipsiz zannederler, korkunç bir dalâlete düşerler.

İnsanın mahiyetini elmas derecesinden kömür derecesine indiren, bütün insanî meziyetleri silerek onu hayvandan çok aşağı dereceye düşüren küfrün iç yüzündeki çirkinliği göremezler. Halbuki, kâinatta hükmeden hiçbir hakikat, küfür ve inkâr ile izah edilemez. Şu soruların materyalist ve ateist felsefede tahmin ve varsayımdan öte net bir cevabı yoktur:

"Bu kâinatı ve içindeki harika varlıklar nasıl var olmuşlardır?"

"Kâinatta atomdan en büyük galaksilere kadar cereyan eden bu mükemmel ve ölçülü sistem nasıl oluşmuştur?"

"Tüm kainatın elemenleri, su-toprak gibi unsurları, canlı-cansız varlıkları ile doğrudan veya dolaylı olarak insana hizmet etmesini nasıl açıklarsınız?"

"Bilimin şahitliği doğrultusunda gayesiz ve faydasız hiç bir şeyin olmadığı bu kainatta, insanın gaye ve amacı ne olmalıdır?"

"Kainatta hergün binlerce insanın vefatları ile tasdik edip doğruladıkları ölüm nedir? Ölüm celladından kurtulmanın çaresi var mıdır?"

İnsan ancak bu sorulara cevap bulmakla tatmin olur, huzur bulur; dünyada rahata, âhirette

saadet ve selâmete kavuşur.

Hem inkar etmek; kendi kendine muhaldır, mahiyeti yalandır. Meselâ, Selimiye Camii'nin mimarını inkâr etmek, hakikatsiz bir safsata ve büyük bir yalandır. Mükemmel plâni, hârîka estetiği, san'atkârâne yapılışı ile akılları hayrete düşüren böyle muhteşem bir eser ortada iken, onun mimarını inkâr etmek en büyük bir safsata ve en hakikatsiz bir hurafedir.

Aynen bu misâl gibi, şu muhteşem kâinat sarayının yaratıcısı, sahibi ve idarecisi olan Cenab-ı Allah'ı inkâr etmek, bu misâlden hadsiz derecede çirkin bir yalan, müthiş bir hezeyan, korkunç bir safsatadır.

6. ALLAHÜ AZİMÜŞŞÂNI MAHLÛKATINA KIYAS ETMEK

İnsanları dalâlete götüren bir diğer yanıltma sebebi de Allah'ın zâtına ve sıfatlarına dair hakikatleri, yarattığı diğer varlıklara kıyas etmektir. Halbuki Cenâb-ı Hak, vâcib-ül vücuddur, ezeli ve ebedîdir. Bütün sıfatları nihayet derecede kemâldedir. Aczden, ihtiyaçtan, mekân ve zamandan münezzehtir; hiçten yarattığı âciz, zelil, fani mahlûkatı ile hiçbir cihetle kıyasa girmez.

Malûmdur ki iki şeyin birbiriyle mukayese edilebilmesi için, aralarında ortak noktalar bulunması lâzımdır. Meselâ, insanın mahiyeti, taşın mahiyeti ile hiçbir cihetle kıyasa girmez. Farklı mahiyetteki iki mahlûk dahi birbiriyle kıyasa girmezken, vâcib, mümkün ile; Hâlık, mahluku ile nasıl mukayese edilebilir!

7. ALLAH'IN KUDSÎ MAHİYETİNİ AKLIN, ANLAYAMAYACAĞINI BİLMEMEK

Her insan, akıyla Allahü Teâlâ'nın varlığını bilebilir. "Bir eser ustasız, bir bina mimarsız olamayacağı gibi ben de Hâlık'sız, Mâlik'siz olamam. Şu gökyüzü ve şu yeryüzü de Hâkim'siz, Sâni'siz olamazlar." diyebilir. Ancak, akıl Cenâb-ı Hakk'ın Zâtını anlamaktan âcizdir; bu vâdide bir adım dahi atamaz.

Malûmdur ki, bir şeyin varlığını bilmek başka, mahiyetini bilmek başkadır. Kâinatta çok şey vardır ki akıl onların varlıklarını apaçık bildiği halde, mahiyetlerini kavrayamamaktadır. Ruh, yer çekimi kanunu, elektrik, hayal, şefkat gibi nice hakikatlar vardır ki bunların varlıklarını bilmek bir hakikat olduğu gibi, mahiyetlerinin idrak edilemeyeceğini bilmek de ayrı bir hakikattir. Aklın idrak edemeyeceği mahiyetleri anlamaya zorlanmak cerbezidir, cehalettir. İnsan bu hali ile sırat-ı müstakimden sapar ve takatinin son derecede üstünde olan bir yükün altına girmekle kendisini helak eder.

"Eser, ustasını idrâk edemez" hakikatınca, akıl da Hâlık'ının hakikatini kavrayamaz. Çünkü, O'nun mahlukudur, eseridir. Her mahluk gibi akıl da sınırlıdır. Görmenin, işitmenin ve diğer bütün hislerin sınırlı birer sahası olduğu gibi, aklın da belli bir idrak sahası, belli bir intikal gücü vardır. Cenâb-ı Hakk'ın kudsî mahiyetini idrak etmek, aklın kavrama ve intikal sahası içinde değildir.

Bir insan, değil Allah'ın zâtını, kendi ruhunun, hayâlinin, vicdanının dahi mahiyetlerini kavrayamaz. Çünkü, bunlar cismanî olmadıklarından akıl onlara bir suret giydiremez, bir şekil veremez.

Meselâ, hayal için ne uzunluktan, ne kısalıktan; ne yaşlıktan, ne kuruluktan; ne büyüklükten, ne küçüklükten söz edilemeyeceği için akıl ona bir bir hudud çizemez ve onu kavrayamaz. Bununla birlikte hiçbir insan, mahiyeti meçhul olan bu varlığı inkâr da edemez. Kendi mahiyetini bilmekten âciz olan insanın, bütün akılların, hayallerin, ruhların, hislerin, vicdanların, hafızaların, meleklerin yaratıcısı olan Allah'ın Zâtını anlamaya zorlanması en büyük bir cehalet ve cerbezidir.

Allah'ın bütün sıfatları sonsuzdur, mutlaktır, ezeli ve ebedîdir. Akıl ise sınırlıdır, kayıtlıdır, sonradan yaratılmıştır. Kayıtlı olan mutlak olanı, sınırlı olan sonsuz olanı, sonradan

yaratılan ezeli ve ebedi olanı elbette kavrayamaz. İnsanın bunu bilmesi, yani Cenâb-ı Hakk'ın kudsî mahiyetini idrâkten âciz olduğunu anlaması gerçek idraktır.

Akıl, Allahü Teâlâ'yı "varlığı vâcib, kudreti sonsuz, iradesi sınırsız, ilmi her şeyi kapsıyan" olarak bilmekle mükelleftir. Zaten onun yaradılışının gayesi de budur.

O halde, Cenab-ı Hakk'ın kudsî mahiyeti ne idrâk edilebilir, ne hayal edilebilir, ne de hissedilebilir. Akılla anlaşılan ve duygularla hissedilen her şey mahlûktur. Allah'ın varlığı bu dünyada ancak akıl nuruyla görülür, kalbin ziyası ile sezilir.

Hakikat bu iken, insanın Allahü Teâlâ'yı zâtiyle anlamaya zorlanması vehimden başka bir şey değildir.

Evet, aklın vazifesi, Cenâb-ı Hakk'ın kâinatta görünen büyüklüğünü, azametini, kudretini, hâkimiyetini, sonsuz hikmetini, inayetini, lütuf ve ikramlarını anlamak ve tüm bunlara kainattaki diğer varlıklarla beraber şuurlu bir şekilde tanıklık etmekten ibarettir.

Kur'ân-ı Mûcüzü'l-Beyan birçok âyetlerinde ve Peygamber Efendimiz (S.A.V) pek çok hadis-i şeriflerinde bize bu hakikati ders vermişlerdir.

İnsan için Allah'ın kudsî mahiyetini idrâk etmek şu cihetle de imkânsızdır: O Vahid-i Ehad'in misli, misâli yoktur ki insan, kıyas ve temsil ile veya tecrübe yoluyla O'nun kudsî hakikatini anlamaya yol bulabilsin.

Bir gül yaprağı üzerinde parlayan bir damla su, semanın genişlik ve derinliğini hakikatıyla kavrayamayacağı gibi, insanın da, o sınırlı akli, sonsuz âlemleri yoktan var eden bir Vâcibü'l-Vücut'un kudsî mahiyetini kavrayamaz.

8. BÜTÜN VARLIK ÂLEMİNİ BEŞ DUYU İLE KAVRAMAYA ZORLANMAK

Bazı insanları aldatan sebeplerden biri de beş duyu ile hissedemedikleri hakikatleri inkâr etmeleridir. Halbuki, varlık âlemi sadece beş duyu ile hissedilenlerden ibaret değildir.

Malûmdur ki, insan görme duyusu ile ancak maddî varlıkları görür. Dili ile, tatlar âlemini, kulağıyla sesler âlemini, burnuyla kokular âlemini hissedebilir. Halbuki melekler, ruhani varlıklar, elektrik, çekme ve itme kanunları gibi nice hakikatler vardır ki bunlar ne görülürler, ne işitilirler. Bununla birlikte bu hakikatların varlıkları da şüphe götürmez.

Bu hakikatten gaflet eden bir kısım insanlar "Görmediğime inanmam." diyerek bütün varlık âlemini sadece gözleriyle gördükleri maddi varlıklardan ibaret sanmakla büyük bir hataya düşerler. Halbuki, görünmemek olmamaya delil olamaz. Bu âlemde görmediklerimiz şeyler gördüklerimizden çok daha fazladır. Hatta insan vücudunda akıl, hayal, hafıza, vicdan, sevgi, korku, merak gibi görünmeyen şeyler, görünenlerden kat kat fazladır.

"Görmediğim şeye inanmam." safatasının altında, aklın vazifesini göze yükleme hurafesi yatmaktadır. Halbuki, insandaki her bir his ayrı bir âlemin kapısını açar; birinin vazifesi diğerinden beklenemez. Meselâ göz, kulağın; burun dilin vazifesini göremez. İnsan, gözü ile ne yemeğin tadına, ne bülbülün sesine, ne de gülün kokusuna bakabilir. Göz bu azaların vazifelerini yapmaktan âciz iken, elbette aklın vazifesini yüklenemez.

Herhangi bir eser göz ile görüldüğü halde, ustası akıl ile idrâk olunur. Görmediğime inanmam, diyen bir kimse, bu eserin ustasını inkâr durumuna düşer. Aynen öyle de, bir insanın, şu muhteşem kâinatı seyr edip ondaki derin hikmetlere hayran kaldığı halde, onun san'atkârını "göremiyorum" diye inkâra kalkışması büyük bir cehalettir.

Böyle bir insan, bu kâinatta her an tecelli eden ve Allah'ın varlığını güneş gibi gösteren yaratma, hayat verme, rızıklandırma, büyütüp geliştirme, şekil verip güzelleştirme gibi sonsuz işleri ne ile açıklayacaktır?

Cenâb-ı Hakk'ın görünmemesi "şiddet-i zuhurundan ve zıddının yokluğundandır." Meselâ, atmosferin küremizi her yandan kuşatması gibi güneşin de bütün uzay âlemini cismi ile

kuşattığını farzetsek, o zaman güneşi göz ile görmek mümkün olmaz. Artık güneş şiddet-i zuhurundan görünmez olur. Hem gece gibi bir zıddı da olmadığı için zıddının yokluğundan güneş görülemez. Bununla beraber ziyâsıyla her yerde hazır ve nazır olan o güneşin varlığını inkâr etmek de büyük bir cehalet olur.

Allahü Azîmüştân'ın "şiddet-i zuhurundan ve zıddının yokluğundan" görünmemesine bu misâlin ışığında bir derece bakılabilir.

Evet, "her şeyi maddede arayanların akılları gözlerindedir. Göz ise maneviyatta kördür."

9. İNSANIN FITRÎ VAZİFESİ OLAN İBADETİ TERKEDİP İSYANA GİRMESİ

Cenâb-ı Hak, bu kâinatı ve içindeki bütün mevcudatı insan için yaratmış ve onu bu âleme en büyük gaye ve netice yapmıştır. Elbette insanın da kâinatın ötesinde büyük bir gayesinin olması zarurîdir. Bu gaye ise ancak Allah'a iman ve O'na ibadet ve itaat etmektir.

İbadet, Cenâb-ı Hakk'ın azamet ve büyüklüğünü, sonsuz mükemmeliğini kusursuzluğunu anlama ve ilan etme; hadsiz lütuf ve ihsanına şükür ve hamd etmektir. İnsan, hakiki insaniyet mertebesine ancak ibadet ile çıkabilir. Zira, ibadet insanın hayvanî arzularını kayıt altına alır. Onu Rabbine yaklaştırır. Ruhunu ulvi hedeflere yükseltir, kalbini temizler. İnsanı yüksek ahlâk ve güzel seciye sahibi kılar.

İnsanın fitri vazifesi ibadettir. Bu vazifeyi terkeden insan, ahlaken çok alçalır ve hayvanî hislerinin mahkûmu olur. Hak ve hukuk dinlemez. Ruhun düşüşe geçer, günahların iç yüzündeki dehşetli çirkinliği göremez. İşlediği günahlar onu adım adım inkâra doğru götürülebilir. Günahları işleye işleye kalbi ve vicdanı kararır. Latifeleri söner, idraki felç olur. Sağlam düşünme kabiliyetini kaybeder.

Bilindiği gibi, âmirinin verdiği vazifeleri yapmayan bir memur, ona karşı önce mahcubiyet duyar. Eğer itaatsizliğe devam ederse sonunda bu mahcubiyet yerini bir nevi düşmanlığa, isyana terkeder. Aynen bu misâl gibi insan da, Yaratıcı'sının emir buyurduğu kulluk vazifelerini terk ettiğinde önce sıkılır, mahcup olur. Günaha devam ede ede, kalbinden Rabbine karşı muhabbet ve korku silinir, yerini kin ve düşmanlığa terkeder. İsyanda ısrar ettikçe ibadetten nefret etmeye başlar. Kadere itiraz eder, Cenâb-ı Hakk'ın rahmetini yargılamaya başlar. Yaptığı isyanları savunmaya başlar. Artık böyle bir insan, din ve mukaddes şeyler hakkındaki telkinlere ve propagandalara kapılmaya hazır hale gelmiştir. Böyle bir insan, ulûhiyet, âhiret, kader, haşir gibi imanî mes'elelerde küçük bir vesveseyi, kuvvetli bir delil olarak görmeye başlar. Böylece, sorumluluktan kurtulup selâmete çıkacağı vehmine kapılır. İfsat komiteleri bu tip insanları kolayca aldatıp kendilerine bağlayabilirler.

10. DİNE AİT HAKİKATLARDA YETKİLİ KİŞİLERE MÜRACAAT EDİLMEMESİ

Günümüz insanı ilmî ve fennî sahalarda haklı olarak, yetkili kişilere müracaat etmektedir. Bu hassasiyeti, dini mes'elelerde çok daha fazlasıyla göstermesi gerekirken, böyle yapmayı ya kendi aklı ile yetinmekte, yahut bu sahada ehliyesiz kişilerin sözlerine itibar etmektedir. Halbuki, dinde ehil olmayan kişi başka sahalarda uzman bile olsa, onun sözü dinde delil kabul edilmez. Malûmdur ki, bir ilimde, alim olan kişi başka bir fende cahil kalabilir. Onun sözü bu fende geçerli sayılmaz.

Mesela, bir doktor tıp ilminde ne kadar ileri giderse gitsin, onun sözü mühendislikte delil kabul edilmez; bu sahada ona müracaat edilmez. Gerçek bu iken, akıl ile kavranılması mümkün olmayan "imanî, Kur'anî ve dinî hakikatlerde" insan ne kendi aklına güvenebilir ve ne de bu sahada yetkili olmayan kimselerin sözüyle hareket edebilir. Bu hususta ona düşen görev, dinî konularda yetkili kişilere müracaat etmek, yahut onların yazdığı eserlere başvurmaktır. Bunu yapmayanlar çoğu zaman kendi arzularını, vehim ve hayallerini fikir sanmakla hakikatten uzaklaşırlar.

